

РЕЦЕНЗИЯ

От: **проф. д-р Даниела Димитрова Тодорова**
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков”
Научна специалност „Икономика и управление на транспорта”

Относно: **конкурс за професор по професионално направление 3.8.**
Икономика, научна специалност Икономика и управление
(Икономика на транспорта) в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“ към факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС съгласно Решение на АС №8/13.12.2017 г., обнародван в ДВ, бр. 7 от 19.01.2018г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 674/16.03.2018г. на Зам. ректора на УНСС.

2. Информация за кандидата в конкурса

В конкурса за заемане на академична длъжност „професор” в професионално 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (Икономика на транспорта) е допуснат до участие единствен кандидат – доц. д-р Христина Лазарова Николова, преподавател на основен трудов договор към катедра „Икономика на транспорта и енергетиката”, УНСС.

Съгласно нормативните изисквания на Закона за развитие на академичния състав на Р. България, Правилника на неговото прилагане, както и качествените и количествените изисквания за заемане на академични длъжности в УНСС, документацията представена от доц. д-р Христина Лазарова Николова, отговаря напълно по вид и съдържание.

Христина Лазарова Николова е завършила УНСС през 1996 г. През периода от 1997 г. до 2005 г. тя е заемала последователно длъжностите асистент, старши и главен асистент в катедра „Икономика и счетоводство в транспорта“ при Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“, гр. София. След спечелен конкурс през 2005 г. заема академичната длъжност асистент в катедра „Икономика на транспорта“ в УНСС. През 2007г. защитава успешно дисертационен труд на тема „Усъвършенстване на системата от инфраструктурни такси в транспорта“ и придобива образователна и научна степен

„Доктор“. През периода 2005 – 2010 г. тя последователно заема длъжностите „старши“ и „главен асистент“ в УНСС.

През 2010 г. Христина Николова получава научното звание „доцент“ от Висшата атестационна комисия.

Доц. д-р Христина Николова членува в редица национални и международни професионални и експертни организации:

- Български форум за транспортна инфраструктура,
- Българска асоциация интелигентни транспортни системи,
- Американски форум за научни изследвания,
- Научно-технически съюз по транспорта
- и др.

Всички тези факти говорят за високите компетенции, които доц. д-р Христина Николова притежава в професионалната си област.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Кандидатката доц. д-р Христина Николова е покрила количествените изисквания на УНСС за заемане на длъжността „професор“. Видно от Картата за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС кандидатката е постигнала 1692 точки при минимално изискуеми 600 точки.

Съгласно извлечение от Протокол № 3 от 14.11.2017 г. Съветът по хабилитация на УНСС е приел, че кандидатът отговаря и на количествените и на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС.

Кандидатката за заемане на академичната длъжност „професор“, доц. д-р Христина Николова участва в конкурса с научна продукция, която многократно превишава изискванията за заемане на академична длъжност „професор“ съгласно Правилника на УНСС.

Доц. д-р Христина Николова участва в редакционни колегии и организационни комитети на конференции и научни форуми. Осъществява ползотворни контакти с различни национални и международни научни организации, фирми и асоциации, свързани с транспортния бизнес.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Кандидатката доц. д-р Христина Николова има преподавателски стаж 21 години, от които почти 8 години като доцент.

Доц. д-р Христина Николова е търсен експерт и хоноруван преподавател в редица университети, центрове, администрации и агенции:

- Технически университет – София, катедра “Икономика, индустриален инженеринг и мениджмънт”, през периода 1999 – 2004 г.;

- Център за професионално обучение – гр. София, води курсове за преквалификация през периода 2001 – 2004 г.;
- Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Учебно-научен комплекс „Социални, стопански и правни науки“, 2007 г.;
- Столична община, Експерт в комисия за определяне на цените за пътуване по градския транспорт, през периода февруари 2010 – май 2010 г.
- Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ при Министерство на транспорта, консултант „Инфраструктурни такси“ през периода октомври 2008 - юни 2010 г.;
- Икономическия университет за приложни науки WFI Виена, Австрия, 2009 г.;
- Университета за приложни науки Technikum Wien, Австрия, през периода – 2008 – 2017 г.
- Национално сдружение на българските спедитори, 2017 г. – до момента;
- Университета в Хайлброн, Германия, 2017 г. – до момента.

Изнасяла е редица лекции и семинари в университети в Австрия, Германия, САЩ, Полша и др., което говори за нейния висок професионализъм.

През годините на своето академично развитие доц. д-р Христина Николова е провела няколко специализации, които са допринесли за нейното утвърждаване като учен, преподавател и експерт:

- Московски държавен университет по транспорт (МИИТ) през периода май - юни 2004 г.,
- Университета на гр. Лийдс към Института за транспортни изследвания, през периода януари – април 2006 г.
- Център за транспортни изследвания в Оксфордския университет през 2016 г.

Нейните безспорни качества като учен, преподавател и експерт и областта на икономиката се потвърждават както от многобройните покани за изнасяне на лекции и семинари.

От представената справка за учебната дейност в УНСС през периода 2011 – 2017 г. е видно, че доц. д-р Христина Николова ежегодно преизпълнява изискванията за учебна натовареност. Водила е лекционни курсове и семинарни упражнения по дисциплините „Международен транспорт и спедиция“, „Търговска експлоатация на транспорта“, „Анализ на транспортния пазар“, „Транспорт и спедиция“, „Транспорт и застраховане“, „Транспортна политика“, „Транспортна евроинтеграция“, „Устойчив транспорт“ и „Интелигентни транспортни системи“ пред студентите от специалност „Икономика на транспорта“ и студенти от поднаправленията „Финанси, счетоводство и контрол“, „Икономика и бизнес“, „Приложна информатика, комуникации и иконометрия“, „Икономика, общество и човешки ресурси“ и „Икономика с чуждоезиково обучение“ в Образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ и

пред студентите от специалности „Икономика на транспорта“, „Транспортен мениджмънт“ и „Интелигентни транспортни системи“ в ОКС „Магистър“.

Като водещ преподавател доц. Николова е автор на 10 учебни програми по дисциплини от учебните планове на специалност „Икономика на транспорта“ в ОКС „Бакалавър“, „Икономика на транспорта“, „Транспортен мениджмънт“ и „Интелигентни транспортни системи“ в ОКС „Магистър“.

Активното участие на доц. Николова в развитието на катедрата е довело до създаването на три нови научни направления, а именно:

- Устойчиво развитие на транспорта;
- Енергийна ефективност на транспорта;
- Интелигентни транспортни системи.

Доц. д-р Христина Николова е научен ръководител на пет докторанти, двама от които са защитили успешно образователната и научна степен „доктор“.

Преподавателската дейност на кандидатката ми дават основание да я определя като изключително подготвен преподавател, който пълноценно може да изпълнява преподавателската дейност, свързана с академичната длъжност „професор“, за която кандидатства. Доц. д-р Христина Николова притежава високата компетентност и професионализъм. Активно използва съвременни методи в обучението и оценяването на обучаемите. Тя е уважаван учен и преподавател от студенти, колеги и специалисти, както от страната, така и от чужбина.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

Представените за участие в конкурса трудове са общо 36 публикации, структурирани, както следва:

- 5 монографии,
- 5 научни студии, като 2 са в реферирани издания в базите данни Scopus и Web of Science, вкл. 1 – на английски език
- 13 статии в научни списания, като 11 от тях са в индексирани научни списания; съответно 4 – на английски език
- 10 доклада пред научни конференции, като три от тях са представени в чужбина (публикувани в сборници, реферирани в базата данни Scopus)
- 3 учебника,
- над 100 цитирания на трудовете,
- Индекс на Хирш на кандидатката = 1.

Публикациите на доц. д-р Христина Николова в конкурса за професор са в няколко научни области, в т.ч.: икономика на транспорта, инвестиционна политика в транспорта, интелигентни транспортни системи, устойчиво развитие на транспорта, анализ на разходи и ползи от инфраструктурни проекти, управление на инвестиционни проекти, пазар на труда. По мое мнение публикациите на доц. д-р Христина Николова

са на високо научно равнище, основават се на задълбочени анализи на широк кръг от литературни източници на няколко езика, изследват значими недостатъчно разработени управленски и икономически проблеми на транспорта, в т.ч. в Р. България, както и предлагат решения на тези проблеми.

Представените научни трудове изцяло отговарят на научната специалност на конкурса – Икономика и управление (Икономика на транспорта). Научната продукция на доц. д-р Христина Николова развива широко обхватна, целенасочена с практически подход научно-изследователска и научно-приложна дейност в областта на икономиката на транспорта. Изследванията имат подчертано методическо и приложно значение и са изключително полезни, както за обучаемите от една страна, така и за практическото им приложение в транспортния сектор.

Доц. д-р Христина Николова развива сериозна научно-изследователска и експертна дейност, като участва в 17 научно-изследователски и практико-приложни проекти, експертни съвети и комисии към Министерство на образованието и науката, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Столична община и др. През периода след придобиването на научното звание “доцент” (2011-2017 г.) тя е била ръководител на един и е взела експертно участие в девет научно-изследователски и приложни проекта, включително в два международни, един университетски и шест национални проекта.

5.1. Основните направления в изследователската дейност.

Приемам предложените и разпределени публикации от кандидатката по основните области на изследване и анализиране на проблемите, както следва:

1. Развитие и функциониране на националния и международен транспортен пазар – публикации с номера 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 21 от представения списък;
2. Финансиране и развитие на транспортната инфраструктура и ефективност на инвестициите в нея – публикации с номера 7, 8, 13, 19, 20, 25, 33, 34, 36;
3. Устойчиво развитие на транспорта – 4, 6, 8, 9, 11, 12, 15, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35;
4. Енергийна ефективност на транспорта – 6, 10, 15, 17, 22;
5. Развитие и приложение на интелигентните транспортни системи – 5, 8, 11, 18, 20, 25, 26, 28, 29, 33, 35;
6. Развитие и използване на интермодалния пътнически транспорт – 14, 24;
7. Икономическа оценка на външните разходи за транспорт - 16, 23, 25, 32, 34;
8. Развитие на въздушния транспорт и приложение на инфраструктурните такси и интелигентни транспортни системи във въздушния транспорт – 7.

В по-голямата част от публикациите акцентът е поставен на изследвания, свързани със състоянието на транспортния сектор. В тази връзка са извършени

сериозни анализи на проблемните области в сферата на устойчивото развитие на транспорта, приложението и развитието на интелигентните транспортни системи, транспортната инфраструктура, интермодалния транспорт.

Използвани са различни методи на изследване, чрез които се получава широкообхватен анализ на изследвания проблем – съпоставени са икономическите процеси, отношения и институции, и функциониращите в техния контекст стратегии и политики.

Положителен елемент е и факта, че всички материали по конкурса като теми и проблеми са част от преподавани учебни дисциплини в рамките на бакалавърските и магистърските специалности в УНСС и са предложени на обучаемите като литература по съответните програми.

Представените трудове отразяват актуални и значими проблеми на транспорта, като са отчетени геоикономическите центрове и зони, чрез анализиране значението на световните производствени мрежи при ефективно използване на ресурсите. Изяснени са регионалните програми за решаване на глобалните транспортни проблеми, като се представят ключовите аспекти на инвестиционната и иновационна политика.

5.2. Научни и/или научно-приложни резултати.

Представените публикации са насочени към цялостен анализ и оценка на транспортния сектор, като на база научни изследвания са изяснени основни принципи и концепции на икономиката на транспорта. Авторът на публикациите предлага и различни класификации, както и адаптиране на съществуващи подходи и модели, с които допринася за развитие и обогатяване на икономическата теорията.

Детайлно са изследвани и оценени параметрите на икономическата среда и е даден отговор на въпроса по какъв начин състоянието на икономиката се отразява върху развитието на транспортния сектор.

Детайлно са анализирани тенденциите за развитие транспорта и икономическото въздействие от реализацията на транспортни и инфраструктурни проекти. Изведени са препоръки относно развитието на транспорта. Дадени са конкретни предложения за тяхното прилагане.

Анализирана и оценена е ролята на държавата като главен субект в изграждането на концепции и мерки за постигане на целите на транспортната политика.

Задълбочено е изследвана категорията преки чуждестранни инвестиции, като са изведени предимствата и дефицитите в процеса на тяхното привличане за развитие на транспорта, инфраструктурата, интелигентните транспортни системи.

Направена е социално-икономическа оценка на транспортните инфраструктурни и ИТС-проекти, като са дефинирани нови подходи и модели за изследване на устойчивото развитие на транспорта и неговата енергийна ефективност.

Изследователската работа на доц. д-р Христина Николова е в пряка връзка с преподавателската ѝ дейност.

5.3. *Преценка на монографиите като самостоятелен обект на рецензиране.*

Доц. д-р Христина Николова е представила за участие в конкурса пет монографични труда, посветени на проблемни за транспортния сектор теми. Три от монографиите: „Устойчиво развитие на транспорта в България: анализ и оценка на ключови показатели“, „Въздушният транспорт в България – анализ и оценка на развитието“ и „Интелигентни транспортни системи: политика и практика за внедряване“ са самостоятелни, а останалите две монографии, съответно „Интелигентни транспортни системи в градска среда“ и „Оценка на енергийната ефективност на транспорта в България в контекста на политиката за устойчиво развитие“ са разработени в съавторство.

В монографията „Устойчиво развитие на транспорта в България: анализ и оценка на ключови показатели“ авторът изследва степента на устойчивост на транспортната система на страната. Акцент е поставен върху въздействието на транспорта върху икономическото развитие на страната, въздействие на транспорта върху околната среда и социално въздействие на транспорта. Предложени са конкретни решения и мерки, чрез които да се постигнат целите за устойчиво развитие на транспорта в България.

Втората монография „Въздушният транспорт в България – анализ и оценка на развитието“ е анализирано състоянието и развитието на въздушните превози и превозвачите, на националната летищната инфраструктура. Специално внимание е отделено на системата от инфраструктурни такси във въздушния транспорт. Изготвен е SWOT – анализ, в който се прави оценка на въздействието на прилаганата политика за развитие на въздушния транспорт. В резултат на анализа са предложени конкретни мерки за подобряване на работата на въздушния транспорт. Този монографичен труд е резултат от работата на доц. Николова като ключов експерт по Дейност 4 – „Извършване на транспортни анализи“ в рамките на Договор № Д-5/13.01.2016 г. за възлагане на обществена поръчка по ЗОП с предмет: „Разработване на интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г.“, сключен между „ИнфраКеър – Пи Ти Ви“ ДЗЗД и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

В монографията „Интелигентни транспортни системи в градска среда“ е разработена в съавторство и разглежда философията и проблемите, свързани с въвеждането на интелигентните транспортни системи в градска среда, реализацията на проектите за интегриран градски транспорт, ползите от внедряването на ИТС.

Монографията „Оценка на енергийната ефективност на транспорта в България в контекста на политиката за устойчиво развитие“ представлява много оригинално и актуално изследване, в което са анализирани и оценени проблемите на енергийната ефективност на транспорта, като предпоставка за устойчиво развитие на транспорта.

Монографията е в съавторство, като личния принос на кандидата се изразява в разработването на следните глави: 1, 2, 3, 6, 7 (в съавторство), 8, 10, 11 (в съавторство), 12 и 13.

Монографията „Интелигентни транспортни системи: политика и практика за внедряване“ е първото комплексно научно изследване по темата за внедряването на интелигентните транспортни системи в страната. Използвани са резултатите от изследователската работа на доц. Николова по различни проекти за внедряване на ИТС, както следва: South – East Europe – Intelligent Transport System (SEE-ITS) – през 2014-2015 г.; проект за Техническа помощ за подпомагане процеса на внедряване на интелигентните транспортни системи в автомобилния транспорт и интерфейси с останалите видове транспорт – през 2016 г. и Проект за разработване на интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г., в частта за анализ на въздушния транспорт и внедряването на интелигентни транспортни системи, – през 2016 г.

Монографичните трудове съдържат редица научно-приложни приноси, които обогатяват теорията и практиката на научните изследвания в избраната за изследователската работа област. Рецензираните монографични трудове разглеждат важни и значими проблеми. В тях се съдържат научни и приложни резултати, които представляват оригинален принос за развитието на транспортния сектор.

Учебниците и учебни помагала, които са представени в материалите по конкурса са отличават със своето методическо и практическо значение при обучението на студентите от специалност „Икономика на транспорта“, както и на всички, които се интересуват от тази проблематика. Учебникът „Международен транспорт и спедиция“ е самостоятелен, а останалите „Организация на транспортната дейност и търговска експлоатация на транспорта“ - учебно помагало в съавторство 50 % : 50% с още един автор и „Транспорт и застраховане“, в съавторство, като приноса на кандидата е в разработването на глава „Транспортна политика“ – в общ обем от 25 стр.

Запознаването ми с представените публикации ми дават основание да заявя, че научните постижения на доц. д-р Христина Николова обогатяват и развиват съществуващите знания.

Представени са оригинални научноизследователски трудове, които тематично, по научно равнище и качество съответстват на наименованието на конкурса. Научната продукция е с подчертан научен, учебно-методически, приложен и изследователски характер. Тя е актуална, разработена е на високо академично и научно равнище.

Структурата на научните публикации показва добрата концентрация на кандидатката върху научно-изследователската работа, както и уменията ѝ да съчетава успешно изследователската и научно-приложната дейност.

Анализът на продукцията на кандидатката показва, че тя умело успява да съчетае ролята на изследовател и педагог в процеса на създаването и

популяризирането на знанието, свързано с актуални проблеми на транспорта в съвременните условия.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

По мое мнение публикациите на доц. д-р Христина Николова са на високо научно равнище, основават се на задълбочени анализи на широк кръг от литературни източници на няколко езика, изследват значими недостатъчно разработени изследвания свързани с използването и приложението на интелигентните транспортни системи, проблемите на устойчивото развитие на транспорта и неговата енергийна ефективност. Същевременно в разработките са предлагат решения на редица проблеми.

В трудовете на доц. д-р Христина Николова могат да бъдат открити редица приноси, които са плод на дългогодишна научно-изследователска работа.

За яснота те могат да бъдат структурирани в три основни групи, като приемам начина на представянето им от кандидата:

Научни приноси

- 1) Формулирани и систематизирани са нови понятия и са изяснени основни принципи и концепции на икономиката на транспорта, свързани с развитието и функционирането на националния и международен транспортен пазар;
- 2) Систематизирани са основните принципи и правила за устойчиво развитие на транспорта и са изведени препоръки относно изграждането и прилагането на стратегии за устойчиво развитие и подходи за тяхното прилагане;
- 3) Систематизирани са основните показатели и са дефинирани подходи за измерване на енергийната ефективност на транспорта;
- 4) Предложена е класификация на различните видове интелигентни транспортни системи и са изяснени тяхното въздействие и сфери на приложение;
- 5) Дефинирани и систематизирани са основните видове интермодални пътнически транспортни услуги и са изяснени техните основни характеристики;
- 6) Доразвита и обогатена е теорията за оценка на външните разходи чрез адаптиране на съществуващи подходи за тяхната оценка.

Научно-приложни приноси

1. Изведен е подход за оценка на степента на устойчивост на транспортната система, базиран на изследване на тенденциите на развитие на транспортната система и транспортната инфраструктура на страната и на ЕС;

2. Разработен е модел за оценка на енергийната ефективност на транспорта, базиран на изследване на въздействието на технико-икономическите показатели за работа в транспорта върху показателите за неговата енергийна ефективност;
3. Дефиниран е модел за мултикритериен анализ при оценка на въздействието на проекти за изграждане на транспортни инфраструктурни обекти и за внедряване на интелигентни транспортни системи върху устойчивото развитие на транспорта;
4. Предложена е адаптация на подхода за оценка на външните разходи за транспорт, базиран на средните и пределните разходи и е дефиниран модел за оценката на тези разходи на базата на емпирични данни за страните в Югоизточна Европа и за България;
5. Разработен е модел за оценка на разходите и ползите от внедряването на интелигентни транспортни системи, приложим и по отношение на други инфраструктурни проекти.
6. На базата на анализ на летищните такси и таксите за аеронавигационно обслужване са изведени математически модели за определяне на инфраструктурните такси във въздушния транспорт, които позволяват да се изследва въздействието на различните елементи на таксите върху обема на извършените превози.

Практико-приложни приноси

1. На базата на анализ на европейската и национална политика и тенденциите за устойчиво развитие на транспорта, са изведени препоръки относно възможностите и пътищата за повишаване на ефективността и устойчивостта на транспорта;
2. На основата на коментар и критична оценка на съществуващите документи на политиката за повишаване на енергийната ефективност на транспорта в страната са изведени възможните направления за подобряване на тази политика и са направени конкретни препоръки;
3. Изяснени са основни аспекти и специфики на приложението на публично-частните партньорства за изграждане на транспортни инфраструктурни обекти и са дефинирани насоките за усъвършенстване на този процес;
4. Изведени са правила и процедури за изчисляване на външните разходи за транспорт и са дефинирани препоръки за тяхното прилагане при оценка на ефективността от реализацията на инфраструктурни проекти и проекти за въвеждане на интелигентни транспортни системи при използване на подхода „разходи-ползи“;

5. Препоръчани са приоритетни области за внедряване на ИТС в България и са дефинирани сферите на тяхното въздействие и очакваните резултати по отношение на устойчивото развитие;
6. На базата на SWOT-анализ на въздушния транспорт в България са изведени препоръки за неговото развитие и за приоритетно изпълнение на проекти за постигането на неговото устойчиво развитие.

Представените приноси в структуриран вид ми дават основание да преценя, че доц. д-р Христина Лазарова Николова е изграден учен и преподавател, който притежава необходимото научно ниво за заемане на академичната длъжност „професор“.

Запознаването ми с представените публикации ми дават основание да заявя, че научните постижения на доц. д-р Христина Николова обогатяват съществуващите знания и имат приложимост в науката и практиката. Получените научни и научно-приложни резултати и достижения са публикувани и показани във връзка с представената конкурсна документация. Постигнатите изследователски, учебни и приложни резултати на доц. д-р Христина Николова имат съществен принос в развитието на науката.

7. Критични бележки и препоръки

Познавам доц. Христина Николова от 1996г. и имам отлични впечатления от нейната работа като експерт, преподавател и изследовател в областта на транспорта. Личните ми впечатления са, че тя се отличава с подчертана деловитост, висока компетентност, етичност и изключително чувство за отговорност при изпълнение на служебните и личните ѝ ангажименти.

Нямам съществени критични забележки към доц. д-р Христина Николова по отношение на продукцията ѝ, представена в конкурса за професор.

Предвид достигнатия опит в преподаването и завоювания авторитет препоръчвам на доц. д-р Христина Николова да продължи и увеличи дейността си като преподавател, поддържане на изследователската дейност и участието в проекти.

8. Заключение

Запознаването ми с документите и публикациите на доц. д-р Христина Лазарова Николова за участие в конкурса ми дават основание да направя следните изводи и оценки:

Първо. Кандидатката доц. д-р Христина Николова участва в конкурса за “професор” със значима по обем и качество продукция, която съответства на тематиката на конкурса и е реализирана след заемане на академичната длъжност “доцент”.

Второ. Кандидатката доц. д-р Христина Николова не само удовлетворява

изцяло задължителните изисквания за заемане на академичната длъжност “професор”, описани в чл. 29 от ЗРАСРБ и чл. 60 и 61 от ППЗРАСРБ и на УНСС за заемане на академичната длъжност “професор” по значимите наукометрични критерии, но и ги надвишава многократно. Научната ѝ продукция е актуална, разработена е на високо научно равнище и има много добър прием в чужбина. От продукцията на доц. Николова в конкурса за професор е видно, че тя е изграден учен с последователна професионална биография.

Трето. Представени са оригинални научноизследователски трудове, които тематично, по научно равнище и качество съответстват на наименованието на конкурса. Научната продукция е с подчертан научен, учебно-методически и изследователски характер.

Четвърто. Налице са достатъчно научни, научно приложни и приложни приноси, което показва, че доц. д-р Христина Николова притежава качества на задълбочен учен и изследовател.

Пето. Резултатите на съществена част от работата на доц. д-р Христина Николова са внедрени в учебната дейност на УНСС.

Кандидатката в конкурса отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и количествените и качествени изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент” в УНСС.

Постигнатите изследователски, учебни и приложни резултати, актуалността, обема и качеството на публикациите, научното равнище, преподавателската практика високите професионални и делови качества ми дават основание с убеденост да гласувам **положително** да бъде присъдена академичната длъжност „**професор**” на **доц. д-р Христина Лазарова Николова в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки”, в професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност Икономика и управление (Икономика на транспорта).**

София, 23.04.2018г.

Рецензент:

(проф. д-р Даниела Годорова)